

Capitolul VI PĂDURILE

**VI.1.
FONDUL FORESTIER
NAȚIONAL:
STARE ȘI CONSECINȚE**

**IV.2.
AMENINȚĂRI ȘI PRESIUNI
EXERCITATE ASUPRA
PĂDURILOR**

**IV.3.
TENDINȚE, PROGNOZE ȘI
ACȚIUNI PRIVIND
GESTIONAREA
DURABILĂ A PĂDURILOR**

VI. PĂDURILE

Pădurea este parte intrinsecă a mediului de viață a societății omenești care are și un important rol de creare și conservare a acestuia. Împreună cu alte tipuri de ecosisteme terestre, pădurea intră în alcătuirea mediului de viață terestru, în care trăiește și se dezvoltă și omul. Prezența și înfățișarea pădurii imprimă nota caracteristică multor zone climatice, iar defrișarea ei masivă poate duce la schimbări radicale de microclimat și relief, ale caracteristicilor termice și hidrice ale teritoriilor în cauză, ale solurilor, la o modificare pronunțată a mediului în ansamblu. Acest lucru este legat de rolul deosebit de mare pe care îl are pădurea în evoluția reliefului, în formarea înșușirilor stratului de aer de lângă sol și a solului înșuși precum și în conservarea acestora, de-a lungul unor perioade lungi de timp.

În legătură cu rolul pădurii în formarea și conservarea mediului și a necesității de a fi ocrotită, este deosebit de important un alt aspect: raportul pădurii cu poluarea. Pădurea este considerată astăzi o barieră biologică împotriva poluării, dar ea este adesea și afectată de aceasta. Pădurile constituie adevărate filtre în fixarea pulberilor industriale, metabolizarea substanțelor chimice care impurifică aerul din așezările umane. În proporții diferite, pădurea acționează pozitiv asupra radiațiilor luminoase și solare, temperaturii aerului și solului, asupra vântului, umidității atmosferice, precipitațiilor, evaporației, transpirației și regimului hidric.

Asupra climei în general, pădurea exercită o influență modelatoare: ea micșorează extremele de temperatură, menține în interiorul ei o umiditate atmosferică mai ridicată decât aerul din afară, reduce viteza vântului și deci puterea de antrenare a prafului, contribuind totodată la purificarea aerului prin fixarea pulberilor din atmosferă în cantitate de 3-6 ori mai mare decât suprafețele goale. Vara, aerul din pădure este mai răcoros decât cel din exterior, mai ales când pădurea este deasă și întunecoasă, situație în care temperatura aerului este cu 2-3°C mai scăzută decât în terenul deschis, iar umiditatea relativă este mai ridicată. În zonele păduroase, regimul precipitațiilor este mai bogat, cantitatea de apă ce ajunge la sol este înmagazinată în acesta prin retenție și este mai mare, iar scurgerile de suprafață sunt mai reduse decât pe terenurile descoperite, ceea ce confirmă că pădurea îndeplinește funcția fundamentală de regularizare a regimului apelor, caracterizată prin debite constante și mai ridicate ale rețelei hidrografice față de regiunile cu procent redus de pădure. Când se vorbește de dezvoltarea unei anumite regiuni, nu poate fi neglijat aspectul legăturii strânse între factorii socio-economici pe de o parte și factorii geo-morfologici și ecologici pe de altă parte.

Prin însăși existența lor, pădurile oferă adăpost unei largi game de specii din fauna cinegetică, dar oferă posibilitatea recoltării și altor produse în afara lemnului, ca fructele de pădure, ciupercile din flora spontană, specii erbacee folosite în scop medicinal sau ornamental, rășini. Cu certitudine, pădurea este componenta indispensabilă a universului nostru pământean, dar este expusă mereu dezavantajului dat de dorințele noastre cotidiene.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

Recunoscându-se rolul important pe care îl are pădurea în țara noastră în dezvoltarea, în ansamblu, a societății, apare evident și se impune să i se acorde, în continuare, grija necesară pentru a-și menține și dezvolta corespunzător „capacitatea de a satisface cerințele generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

VI.1. FONDUL FORESTIER NAȚIONAL: STARE ȘI CONSECINȚE

VI.1.1. Evoluția suprafeței fondului forestier

Cod indicator România: RO 45

Cod indicator AEM: SEBI 017

DENUMIRE: PĂDURI: fond forestier, creșterea și recoltarea masei lemnoase

DEFINIȚIE: Indicatorul prezintă evoluția fondului forestier, creșterea anuală netă și tăierile anuale, ca și rata de utilizare a pădurilor (fracția de tăieri anuale din creșterea anuală).

Fondul forestier cuprinde păduri și alte terenuri împădurite, clasificat în funcție de tipul de pădure și de disponibilitatea de furnizare a lemnului; fondul forestier național cuprinde totalitatea pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi, a terenurilor cu destinație forestieră și neproductivă, cuprinse în angajamentele silvice la 01.01.1990 sau incluse ulterior, în condițiile legii, indiferent de forma de proprietate; sunt considerate păduri, în sensul Codului Silvic, și sunt incluse în fondul forestier național, terenurile cu o suprafață de cel puțin 0,25 ha, acoperite cu arbori; arborii trebuie să atingă o înălțime minimă de 5 m la maturitate în condiții normale de vegetație.

Tabelul VI.1.1. Evoluția fondului forestier în județul Maramureș în perioada 2010-2017, (mii ha)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fondul forestier (mii ha)	258.9	258.6	259.0	259.1	259.3	259.6	259.6	259.7

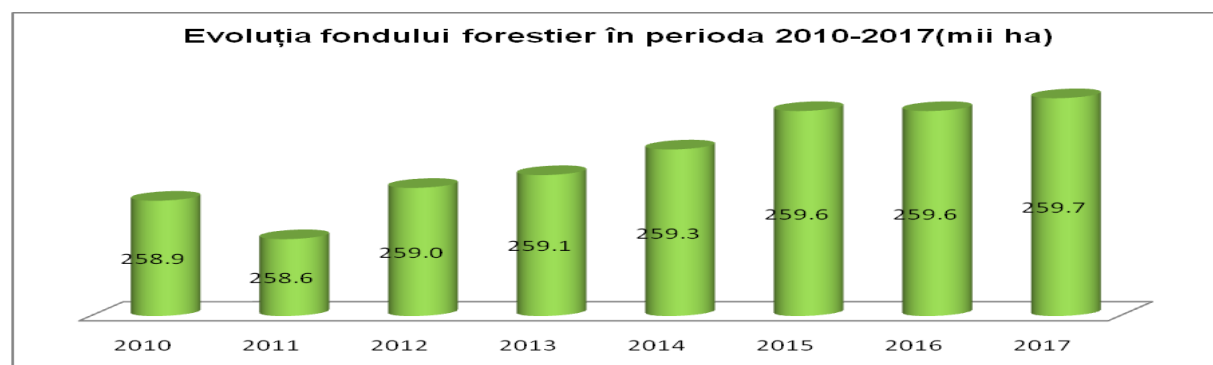

Figura VI.1.1. Evoluția fondului forestier în județul Maramureș în perioada 2010-2017

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

În perioada de analiză (2010 - 2017), fondul forestier al județului Maramureș a cunoscut o evoluție pozitivă, astfel că în anul 2017 suprafața acestuia s-a majorat față de anul 2010 cu cca 800 ha. Suprafața fondului forestier în anul 2015 și 2016 a înregistrat o stagnare comparativ cu ceilalți ani.

Tabelul VI.1.2. Evoluția fondului forestier în județul Maramureș în perioada 2010-2017 (ha/locuitor)

Anul	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fond forestier (ha/locuitor)	2.06	2.05	2.04	2.04	2.03	2.02	2.02	2.02

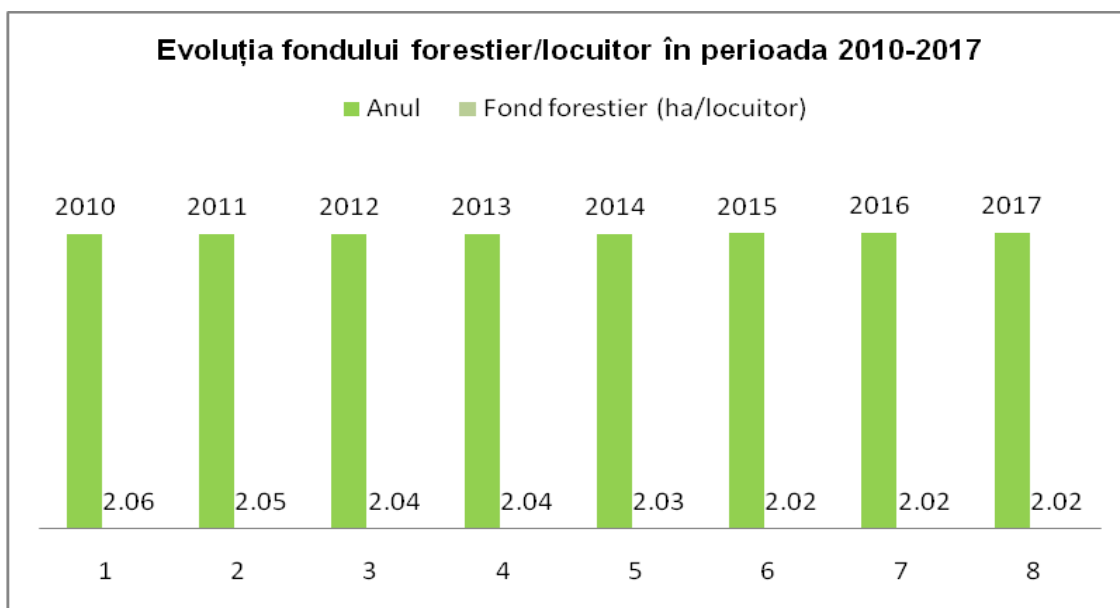

Figura VI.1.2. Evoluția fondului forestier în județul Maramureș în perioada 2010-2017 (ha/locuitor)

✓ Distribuția procentuală a tipurilor de păduri din fondul forestier

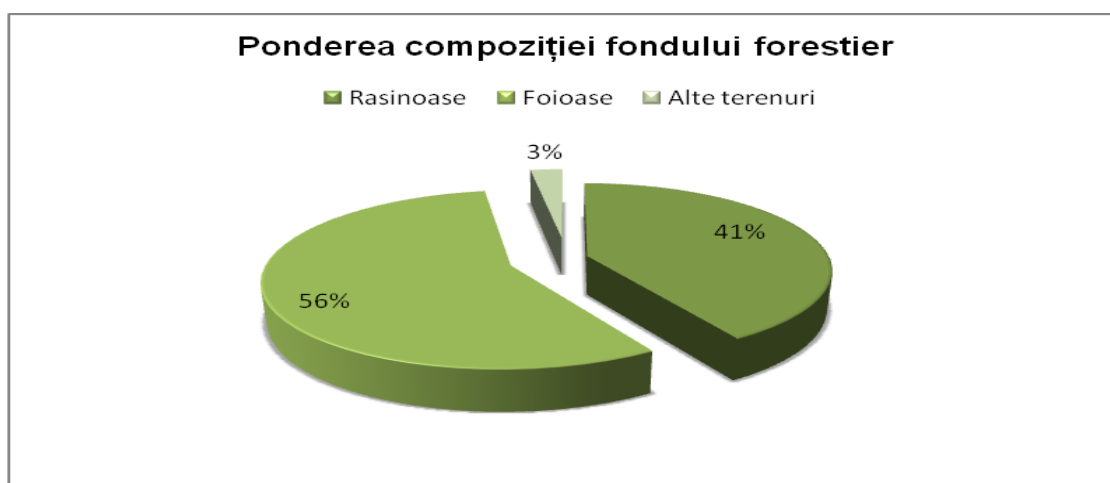

Figura VI.1.3. Distribuția procentuală a tipurilor de păduri din fondul forestier

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

Tabelul VI.1.3. Distribuția speciilor (rășinoase, foioase și alte terenuri) din compoziția fondului forestier în funcție de forma de proprietate

Specii	Proprietate publică (ha)	Proprietate privată (ha)
Rășinoase	74488	32344
Foioase	115841	30586
Alte terenuri	5219	1277
Total	195548	64207

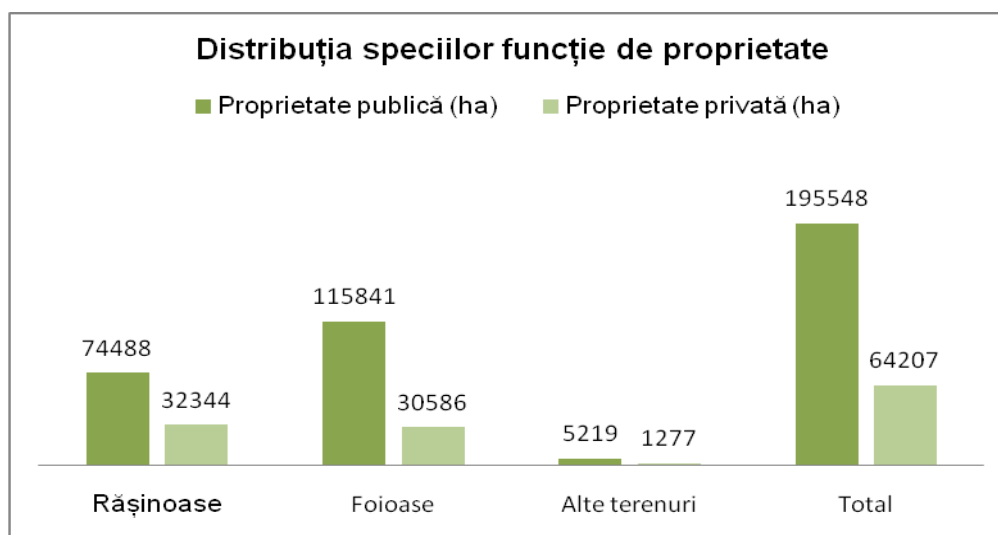

Figura VI.1.4. Distribuția speciilor (rășinoase, foioase și alte terenuri) din compoziția fondului forestier în funcție de forma de proprietate

În funcție de tipurile de pădure, fondul forestier în județul Maramureș este predominant de pădurile de foioase cu o pondere de 56%, urmate de pădurile de rășinoase cu 41% și alte terenuri cu o pondere de 3%. Cele mai multe specii de rășinoase, foioase, alte terenuri se găsesc în pădurile proprietate publică 75.28% restul în păduri proprietate privată.

VI.1.2. Distribuția pădurilor pe specii și grupe de specii

Vegetația forestieră din județul Maramureș este reprezentată de brad, molid, alte rășinoase, fag, stejar, diverse grupe de specii tari și diverse moi. Din datele prezentate în tabelele și graficele privind distribuția pădurilor pe specii grupe de specii și după principalele forme de relief rezultă că cel mai bine reprezentat este fagul urmat de molid, stejar, diverse specii tari și brad.

Tabelul VI.5. Distribuția pădurilor pe specii și grupe de specii în anul 2017

Specii și grupe de specii	Distribuția pădurilor în anul 2017	
	ha	%
Molid	90660	36
Brad	6429	2

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

Alte rasinoase	9798	4
Fag	113642	45
Cvercinee (stejari)	15418	6
Diverse specii tari	12957	5
Diverse specii moi	3993	2

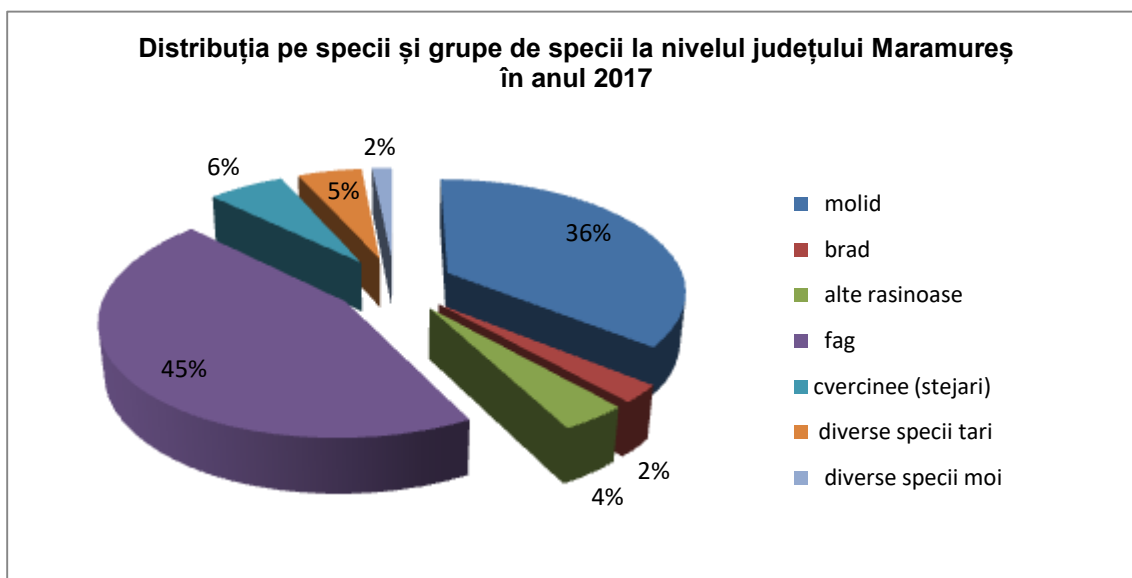

Figura VI.2.1. Distribuția pădurilor pe specii și grupe de specii

VI.1.3. Starea de sănătate a pădurilor

Cod indicator România: RO 46

Cod indicator AEM: SEBI 018

DENUMIRE: PĂDURI: lemn mort (uscat)

DEFINIȚIE: Indicatorul prezintă volumul de lemn mort, sub formă de copaci uscați sau doborâți, după tipul de pădure (m³/ha)

Starea de sănătate a pădurilor se urmărește prin sistemul de monitoring forestier (instituit prin OMS nr. 96/1990), care înregistrează atât vătămările fiziologice (defolierea și decolorarea frunzișului din coroana arborilor), cât și vătămările fizice cauzate de factori biotice (vânat, animale domestice, insecte, ciuperci), abiotici (vânt, zăpada, geruri, grindina) și antropici (rezinaj, vătămări de exploatare).

Masa lemnoasă uscată/moartă afectează în mod semnificativ fluxul de materie, energie și nutrienți în ecosistem. Lemnul mort este un indicator pentru biodiversitatea nevertrebratelor. De asemenea, joacă un rol important în reciclarea nutrienților și a materiei organice, ca și în crearea unei mari varietăți de microhabitate pentru regenerarea speciilor de plante și pentru alte organisme. Este un foarte bun indicator pentru valoarea de conservare a unei păduri.

Cantitatea de lemn mort din păduri depinde de compoziția speciilor de arbori, de tipul și frecvența perturbărilor naturale din zonă, de sol și de condițiile climatice și

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

de tipul de gestiune forestieră (EEA, 2008). Cantitatea variază considerabil între pădurile naturale, virgine și cele gestionate. În pădurile virgine există o mare cantitate și varietate de lemn mort. În general, lemnul mort căzut la pământ este mai bogat în specii decât cel pe picior. Dar ambele tipuri de lemn mort sunt importante. Creșterea cantității de lemn mort în păduri este considerată o măsură potențială pentru creșterea biodiversității.

În general, cantitatea de lemn mort are o tendință crescătoare în ultimii ani. Această tendință poate fi datorată fie efectelor politicii de gestiune a pădurilor care stimulează managementul forestier orientat pe păstrarea naturaleții pădurilor și menținerea pădurilor necurățate de lemnul mort, fie unor perturbări puternice cum ar fi furtunile.

Dintre bolile și dăunătorii specifici vegetației forestiere din România, infestări anuale pe suprafețe însemnate de pădure sunt produse de insectele defoliatoare în cazul pădurilor de foioase, iar în cazul arboretelor de rășinoase principalele specii sunt gândacii care atacă între scoarță și lemn (ipide) și defoliatorul *Lymantria monacha*.

Insectele defoliatoare ale foioaselor cu cea mai mare arie a infestărilor sunt: *Lymantria dispar*, *Tortrix viridanași* speciile de Geometridae. În ceea ce privește insecta defoliatoare *Lymantria dispar*, aceasta a intrat în gradație în anul 2011 și a atins faza de erupție în primăvara anului 2014.

În cazul arboretelor de rășinoase, insectele care sunt semnalate anual pe suprafețe vaste sunt gândacii care atacă între scoarță și lemn (ipidele) și *Lymantria monacha*. Dacă în cazul celei din urmă, metodele actuale de depistare și control permit menținerea sub control a insectei, în cazul ipidelor, apariția unor focare de infecție este strâns legată de acțiunea negativă a unor factori abiotici (vânt, zăpadă, secetă etc.).

Literatura de specialitate caracterizează acest grup de insecte ca fiind dăunători secundari, și care, doar în anumite condiții (calamități naturale, intervenții tardive în aplicarea măsurilor de prevenție etc.), se pot transforma în dăunători primari.

La nivelul anului 2017, în județul Maramureș nu există estimări referitoare la volumul de lemn mort existent în păduri.

VI.1.4. Suprafețe de păduri regenerare

O atenție deosebită în cadrul lucrărilor prevăzute în amenajamentele silvice se acordă lucrărilor de împădurire și regenerare naturală a arboretelor. Asigurarea permanenței vegetației lemnoase în fondul forestier se realizează prin două metode și anume regenerarea naturală prin aplicarea tratamentelor de lungă durată sau prin împădurirea artificială a terenurilor în care s-au aplicat tăieri rase sau în terenurile fără vegetație forestieră.

✓ *Evoluția suprafețelor de păduri regenerare*

Tabelul VI.1.4. Evoluția suprafețelor de păduri regenerare(ha) în perioada 2012-2016

Anul	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Suprafața pădurilor regenerare(ha)	1087	871	1160	1062	995	1002

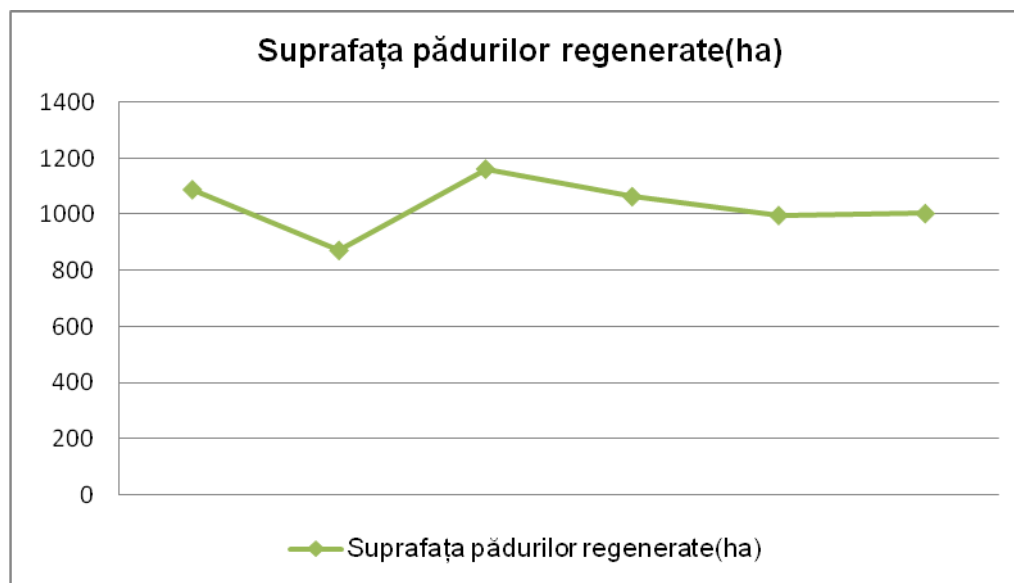

Figura VI.1.4. Evoluția suprafeței pădurilor regenerare(ha)

Din graficul de mai sus se observă o tendință de scădere a suprafețelor de pădure regenerare începând cu anul 2014 și până în anul 2016 iar din 2017 o ușoară creștere.

Regenerarea pădurii este unul din fenomenele cele mai importante din viața pădurii, care încheie un ciclu de vegetație și este în același timp începutul unui nou arboret. Regenerarea pădurilor este un proces de înnoire sau de refacere a generațiilor de arbori în locul celor exploatate sau distruse din diferite cauze (ex. doborâturi de vânt, etc).

Regenerarea se impune ca o verigă obligatorie, un mijloc permanent de evoluție a vegetației arborescente, care asigură continuitatea pădurii în timp și spațiu. Continuitatea suprafeței pădurilor se face prin regenerarea tuturor suprafețelor de pădure de pe care s-a recoltat masă lemnoasă, ca urmare a aplicării tăierilor de produse principale și împădurirea terenurilor fără vegetație forestieră, care nu au alte folosințe atribuite prin amenajament. Extinderea suprafeței ocupate de păduri contribuie la reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de fenomene de degradare.

VI.1.5. Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire

Creșterea suprafeței ocupate de păduri, împădurirea terenurilor agricole afectate de diverse fenomene de degradare, reprezintă deasemenea priorități ale politicii silvice în România. Crearea de noi păduri capătă o pondere cât mai mare, efectele de protecție, biodiversitate și chiar recreere devenind în astfel de cazuri prioritare.

În conformitate cu prevederile Codului Silvic, județele în care suprafața pădurilor reprezintă mai puțin de 16% din suprafața totală a fondului funciar sunt considerate zone deficitare în păduri. Astfel, în baza informațiilor statistice referitoare la suprafața fondului funciar după modul de folosință (INS – 2011), 14 județe sunt considerate a fi deficitare în păduri, județul Maramureș nu se numără printre acestea.

VI.2. AMENINȚĂRI ȘI PRESIUNI EXERCITATE ASUPRA PĂDURILOR

VI.2.1. Suprafețele de pădure parcurse cu tăieri

Masa lemnoasă recoltată - reprezintă volumul brut de masă lemnoasă pe picior, recoltat până la sfârșitul anului, destinat persoanelor juridice atestate și persoanelor fizice, conform reglementărilor legale. Pădurea este considerată sănătoasă atunci când are capacitatea de a se menține din punct de vedere ecologic și social. Ecologic, pădurea este sănătoasă atunci când își menține diversitatea biologică, procesele naturale, structura, compoziția și funcțiile de bază. Social, o pădure sănătoasă poate să asigure necesitățile oamenilor în valori, produse și servicii. Pădurea este, totuși, un sistem dinamic, fiind în continuă schimbare ca răspuns la condițiile mediului și factorilor perturbatori. Există însă și situații în care ecosistemul forestier aflat sub presiunea factorilor externi nu se poate autoregla și atunci dispare ca ecosistem. Menținerea echilibrului dintre durabilitatea pădurii și producția unui spectru larg de bunuri și servicii este o adevărată provocare pentru deținătorii de terenuri silvice.

Schimbarea regimului de proprietate asupra fondului forestier a contribuit la înrăutățirea stării de sănătate a pădurilor prin scăderea consistenței arboretelor, neexecutarea lucrărilor prevăzute prin amenajamentele silvice, practicarea pășunatului abuziv. Regimul silvic trebuie respectat de către toți proprietarii de păduri, aceasta însemnând amenajarea, paza, protecția contra dăunătorilor, exploatarea rațională și regenerarea pădurilor, în vederea asigurării durabile a ecosistemelor forestiere. Una din acțiunile cu un impact negativ asupra fondului forestier este tăierea ilegală a masei lemnoase.

La nivelul pădurilor private sunt suprafețe tăiate mai ales acolo unde administrația publică locală nu a intervenit ca autoritate în favoarea organizării administrației și mai ales a pazei pădurilor private.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

La nivelul pădurilor statului există un impact cronic de presiune asupra fondului forestier în zona trupurilor de pădure accesibile dinspre intravilanul localităților din regiunea deluroasă (mai ales).

Pentru prevenirea și combaterea stării de infraționalitate din fondul forestier au fost organizate acțiuni de control al circulației materialului lemnos. Aceste acțiuni au redus considerabil fenomenul tăierilor ilegale de păduri, fără a reuși să-l stopeze în totalitate.

✓ *Suprafața parcursă de tăieri pe tipuri de tăieri*

Tabelul VI.2.1. Suprafața parcursă de tăieri pe tipuri de tăieri, în perioada 2010-2016

Tipuri de tăieri(ha)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tăieri de regenerare - total	99229	107690	109615	109738	100981	98453	137218
Tăieri de regenerare în codru din care:	71722	78536	78528	78618	71914	69791	65127
• tăieri succesive	4302	5315	3958	3657	3568	2920	2405
• tăieri progresive	56827	63905	64560	64421	57371	56792	54905
• tăieri gradinarite	5767	4863	5441	5648	6035	5137	3733
• tăieri rase	4826	4453	4569	4892	4940	4942	4084
Tăieri de regenerare în crâng	4568	4565	4318	4054	3642	3665	3229
Tăieri de substituiri - refaceri a arboretelor slab productive și degradate	1033	1088	958	1133	1002	776	755
Tăieri de conservare	21906	23501	25811	25933	24423	24221	68107
Operatiuni de igiena și curățire a pădurilor	695894	709156	670208	789462	724760	691988	538787
Tăieri de îngrijire în păduri tinere	132303	158138	168684	168643	162541	165384	170486
De produse accidentale	471027	560341	593977	554925	456089	444825	381774
Tăieri de transformare a pasunilor împadurite	4644	7267	4184	10268	9371	14635	20330

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

Tabelul VI.2.2. Suprafața parcursă de tăieri pe tipuri de proprietate și tipuri de tăieri, în anul 2016 la nivelul județului Maramureș

Nr. rd.	Denumirea Indicatorilor	TOTAL (col. 2+3+4+5)	In fondul forestier			Din afara fondului forestier
			Proprietate publica		Proprietate privată	
			a Statului	a Unitatilor administrativ - teritoriale		
A	B	1	2	3	4	5
1	Taieri de regenerare - TOTAL rd.1=rd.(2+9+10+11)	4433	2756	742	912	23
2	Taieri de regenerare in codru rd.2=rd.(3+5+7+8)	2964	2088	422	450	4
3	- Taieri succesive	421	377	40	4	
4	din care: ultima taiere	233	212	19	2	
5	- Taieri progresive	2491	1700	356	431	4
6	din care: ultima taiere	778	552	122	104	
7	- Taieri gradinarite, cvasigradinarite si de transformare spre gradinarit	0				
8	- Taieri rase	52	11	26	15	
9	Taieri de regenerare in crang	1		1		
10	Taieri de substituii - refacere a arboretelor slab productive/degradate	10	6	3	1	
11	Taieri de conservare	1458	662	316	461	19
12	Taieri de produse accidentale - Total	3194	1664	519	469	542
13	din care: - Produse accidentale in arborete peste 60 ani (ACC1)	2681	1242	519	383	537
14	Operatiuni de igiena si curatire a padurilor	21807	8755	6270	4309	2473
15	Taieri de ingrijire in paduri tinere(degajari, curatiri, rarituri) - Total	8339	5457	1369	851	662
16	Taieri de transformare a pasunilor impadurite	112			35	77

Din tabelele prezentate mai sus se poate observa că cea mai mare pondere o au suprafețele parcurse cu operațiuni de igienă și curățire a pădurilor, urmate de tăierile de îngrijire în păduri tinere și de tăierile de produse accidentale.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

✓ *Evoluția volumului de masă lemnoasă recoltat pe principalele specii*

Tabelul VI.2.2. Volumul de masă lemnoasă recoltat în perioada 2010-2016, pe principalele specii

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Volum de masă lemnoasă recoltat(mc) din care:	639800	683100	707200	685400	528600	655200	550400
• Rasinoase	302300	290700	32520	268800	201000	225800	180000
• Fag	279600	323600	325400	356800	277400	360400	302600
• Stejar	27900	31700	18200	23700	16200	22300	22200
• Diverse specii tari	25000	30900	31400	29100	26800	37600	35400
• Diverse specii moi	5000	6200	7000	7000	7200	9100	10200

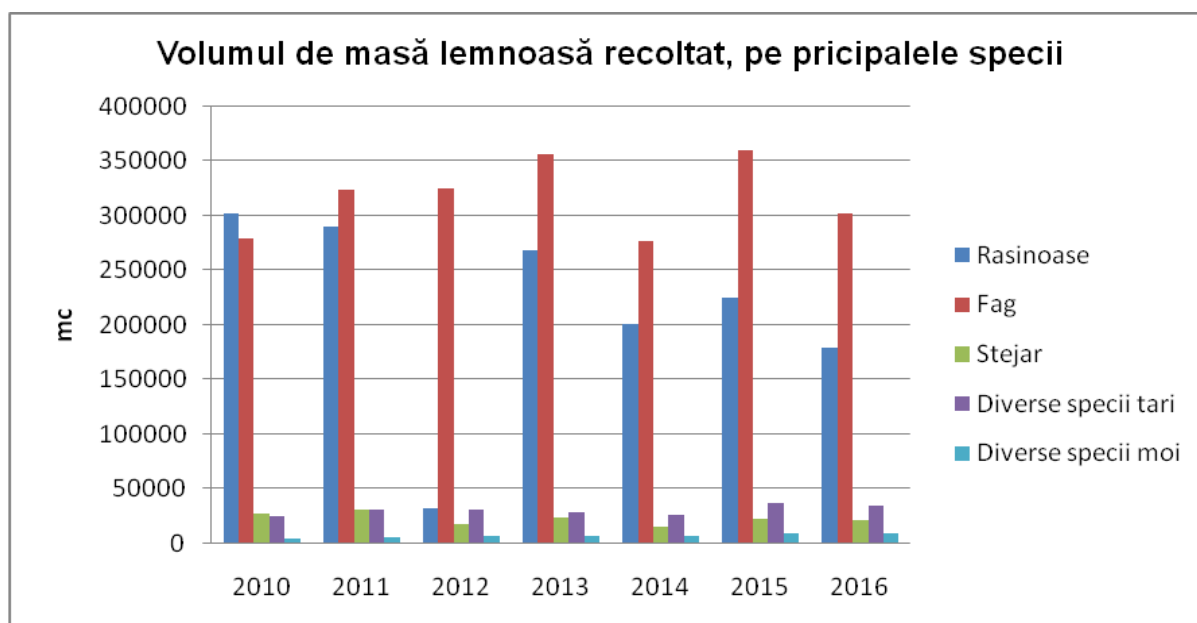

Figura VI.2.1. Volumul de masă lemnoasă recoltat în perioada 2010-2016, pe principalele specii

În ceea ce privește masa lemnoasă recoltată în perioada 2010 - 2016, din tabelele și graficele prezentate anterior rezultă următoarele: din volumul de masă lemnoasă recoltat, ponderea cea mai mare o deține fagul, urmat de speciile de rășinoase, stejar, diverse specii tari și diverse specii moi.

Raportul dintre creșterea și tăierea arborilor arată sustenabilitatea producției de masă lemnoasă în timp, cât și disponibilitatea actuală a masei lemnoase și potențialul acesteia. Pentru o dezvoltare durabilă, tăierile anuale nu trebuie să

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

depășească creșterea anuală netă. Creșterea fondului forestier este o indicație a maturizării pădurilor. Raportul dintre creștere și tăieri în pădurile de exploatație este cel mai bun indicator pentru potențialul producției de masă lemnoasă și pentru starea biodiversității, a sănătății și funcțiilor pădurilor.

Menținerea tăierilor sub nivelul creșterii producției de masă lemnoasă este o condiție necesară dar insuficientă pentru dezvoltarea durabilă a pădurilor.

VI.2.2. Schimbarea utilizării terenurilor

VI.2.2.1. Fragmentarea ecosistemelor

Cod indicator România: RO 44

Cod indicator AEM: SEBI 013

DENUMIRE: FRAGMENTAREA AREALELOR NATURALE ȘI SEMI-NATURALE

DEFINIȚIE: Indicatorul arată diferențe în media suprafețelor naturale și semi-naturale, bazându-se pe hărți de acoperire a terenului realizate prin interpretarea imaginilor satelitare. Se bazează pe o metodologie simplă, incluzând calcule matematice și analize GIS, având ca bază de date Corine Land Cover (CLC).

În ultimele două secole, sub impactul activităților antropice coroborate cu cele induse de factori naturali perturbatori, modul de utilizare și acoperire a terenurilor a fost supus unei continue transformări prin reducerea locală a suprafețelor forestiere și creșterea în suprafață a terenurilor agricole, sau a celor destinate căilor de transport și/sau construcțiilor. Reducerea locală a suprafeței ecosistemelor forestiere a condus la fragmentarea ecosistemelor, uneori cu consecințe ireversibile asupra diversității biologice. Din această cauză, în ultimii ani, s-a pus un accent deosebit pe protejarea și conservarea ecosistemelor forestiere, în scopul creșterii procentului de reîmpădurire și reducerii nivelului de fragmentare.

În România, soluția pentru remedierea efectelor produse de către fragmentarea arealelor naturale și semi-naturale, implicit a stării pădurilor a fost adoptarea Codului Silvic (Legea nr. 46/2008), Strategiei Naționale și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2013 – 2020, respectiv Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României care prevede „creșterea suprafeței pădurilor cu cel puțin 200000 ha prin împădurirea în principal de terenuri degradate și abandonate, până în anul 2013”, urmând ca procentul de împădurire să ajungă în anul 2030 la 34% din suprafața țării, cu perspectiva să evolueze spre procentul optim de 45. Același obiectiv este prevăzut și în Codul silvic adoptat în anul 2008, prin care este lansat Programul național de împădurire, conceput ca un mijloc eficient și indispensabil pentru reconstrucția ecologică a țării, inclusiv pentru dezvoltarea durabilă a spațiului rural.

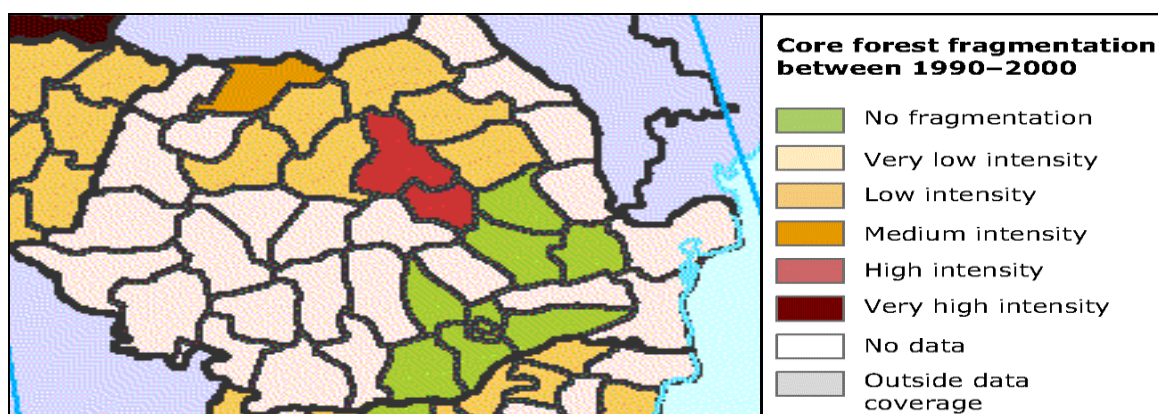

Figura VI.2.2.1. Evoluția procesului de fragmentare a pădurilor între 1990 – 2000 (cu ajutorul bazei de date Corine Land Cover 2000 (CLC2000) 100 m – version 9/2007)

În perioada analizată (1990-2000), evoluția procesului de fragmentare a pădurilor în județul Maramureș este stabilă.

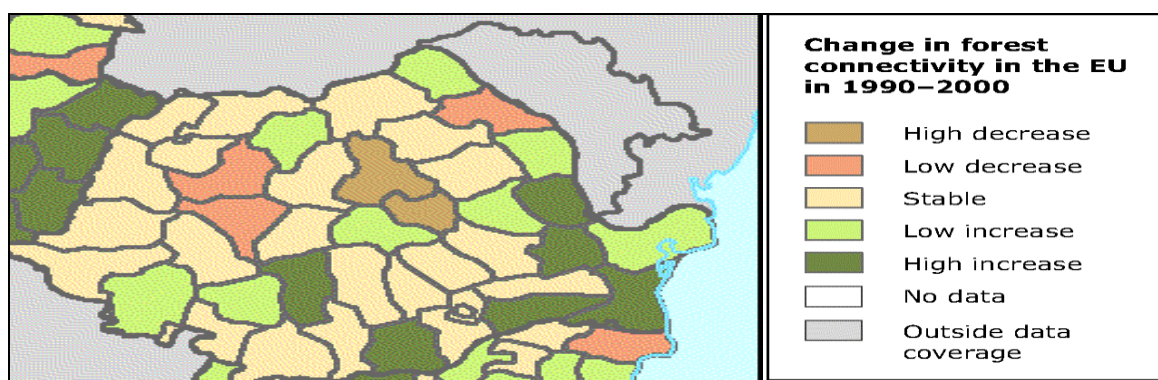

Figura VI.2.2.2. Pierderile de suprafață forestieră 1990 – 2000 (cu ajutorul bazei de date Corine Land Cover).

(Sursa: Corine Land Cover 2000 (CLC2000) 100 m – version 9/2007)

În perioada 1990-2000, în județul Maramureș pierderile de suprafață forestieră conform bazei de date Corine Land Cover sunt stabile.

VI.2.3. Schimbările climatice

✓ *Suprafețe ocupate de păduri*

Cod indicator România: RO 58

Cod indicator AEM: CLIM 034

DENUMIRE: SUPRAFEȚE OCUPATE DE PĂDURI

DEFINIȚIE: Acest indicator este definit prin:

- suprafața forestieră;
- volumul de biomasă forestieră.

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

Schimbările climatice prezintă câteva amenințări asupra dezvoltării și productivității pădurilor precum creșterea frecvenței și severității secetelor din anotimpul de vară cu impact asupra speciilor de arbori sensibili la fenomenul de secetă. Efectele indirecte asupra productivității pădurilor sunt: modificări privind severitatea și frecvența focarelor de dăunători și boli, creșterea populației de insecte și mamifere dăunătoare și impactul speciilor invazive existente și noi.

Creșterea suprafețelor împădurite este și va rămâne un obiectiv important la nivel național, mai ales în contextul schimbărilor climatice globale.

Împădurirea terenurilor agricole și neagricole este o măsură menită, în principal, să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin captarea CO₂, precum și la adaptarea agriculturii din România la schimbările climatice așteptate. Astfel, trupurile de pădure, perdelele sau cordoanele forestiere nou create pe terenurile agricole și neagricole, mai ales în zonele de câmpie, vor avea efecte pozitive asupra climatului local, contribuind la combaterea efectelor secetelor excesive, ameliorarea climatului local și a regimului hidric edafic, reducând evaporația și transpirația plantelor. În regiunile de munte și deal, crearea de suprafețe împădurite contribuie la reducerea eroziunii solului, îmbunătățirea capacității de retenție a apei și atenuarea riscului la inundații și a efectelor negative ale viiturilor.

Pe lângă influența pozitivă asupra condițiilor de climă - și, de fapt, inclusiv prin această influență - pădurile nou create contribuie și la creșterea biodiversității locale prin refacerea habitatelor și ecosistemelor și crearea de zone de tranziție propice dezvoltării populațiilor de insecte, păsări și mamifere. Prin funcțiile de natură ecologică, socială și economică, pădurile furnizează și alte bunuri și servicii pentru societate, cum ar fi produsele lemnoase și nelemnoase, spațiu de recreere, înfrumusețarea peisajului, care completează raționamentul intervenției prin această măsură.

✓ Riscul producerii incendiilor de pădure

Cod indicator România: RO 59

Cod indicator AEM: CLIM 035

DENUMIRE: RISCUL PRODUCERII INCENDIILOR DE PĂDURE

DEFINIȚIE: Risc de incendiu = Probabilitatea producerii X Consecințele.

Riscul producerii incendiilor de pădure este direct influențat de condițiile climatice, respectiv de raportul precipitații căzute – evapotranspirație. Dintre cauzele care au stat la baza generării incendiilor de pădure, cele mai multe au la bază neglijența factorului antropic. Astfel, în cele mai multe cazuri, aprinderea focului pe suprafețele terenurilor limitrofe pădurilor (terenuri agricole, pășuni, livezi etc.) coroborate cu existența secetei, vântului sau cu lipsa unor coridoare de siguranță între suprafețele de fond forestier și cele limitrofe acestuia etc. au condus la propagarea incendiilor în fondul forestier. Alte cauze care au generat producerea de

Raportul județean privind starea mediului pentru anul 2017

incendii în fondul forestier sunt: încălcarea prevederilor legale privind apărarea împotriva incendiilor (fumatul și aprinderea focului în spații neautorizate sau neamenajate din fondul forestier etc.); cauze natural (trăsnete, arcuri electrice etc.), dar au existat și situații în care cauzele au rămas necunoscute.

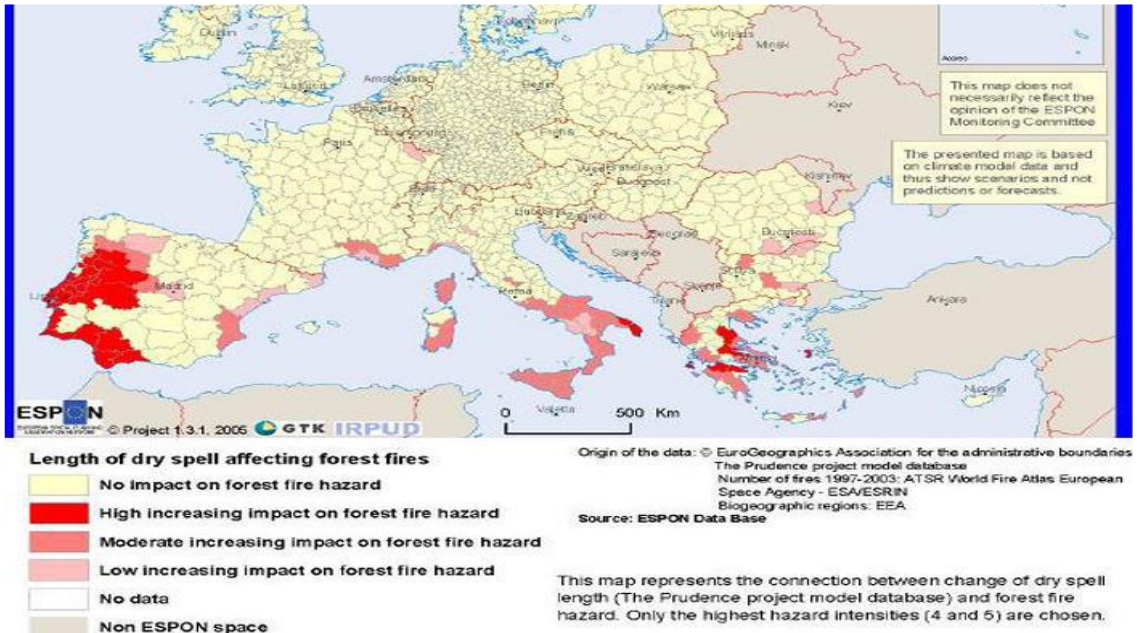

Figura VI. 2.3.2. Durata perioadelor de secetă care provoacă incendiile de pădure la nivel european

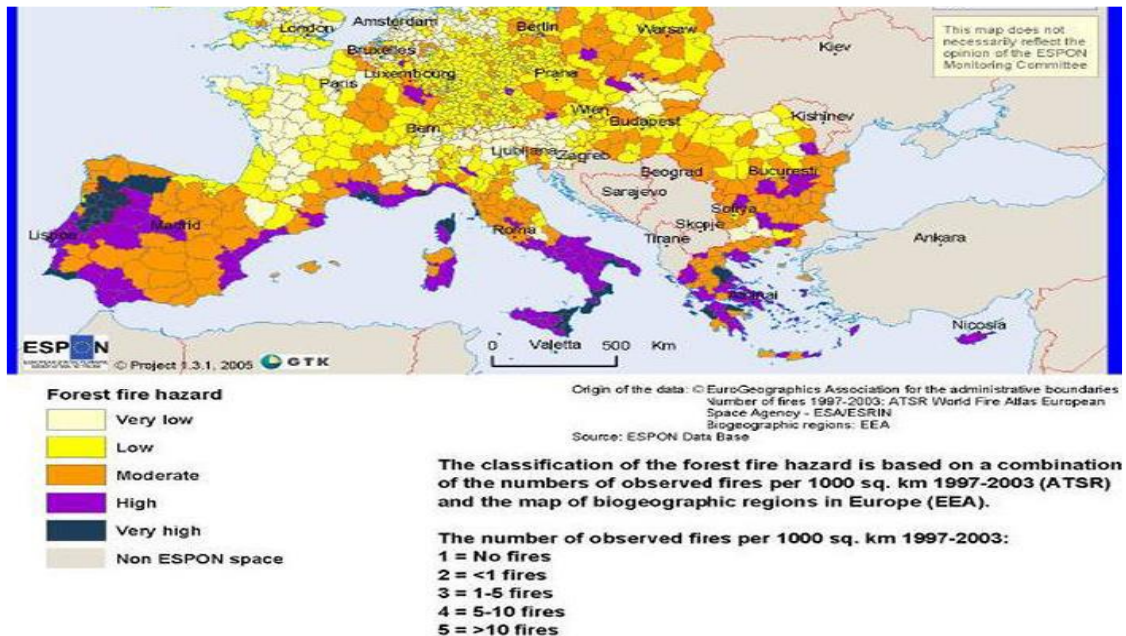

Figura VI. 2.3.3. Harta riscului producerii incendiilor la nivel european

În anul 2017, la nivelul județului s-au înregistrat 128 intervenții de stingere a incendiilor de vegetație (față de 54 intervenții în anul 2016), care au afectat o suprafață totală de 437,6 ha vegetație uscată, lăstăriș și zone împădurite.

VI.3. TENDINȚE, PROGNOZE ȘI ACȚIUNI PRIVIND GESTIONAREA DURABILĂ A PĂDURILOR

Importanța socio-economică a pădurilor este ridicată, dar adesea subestimată. Pădurile contribuie la dezvoltarea rurală și asigură aproximativ trei milioane de locuri de muncă. Lemnul este în continuare principala sursă de venituri financiare din păduri. Așadar, strategia are în vedere și industriile forestiere din UE, care intră sub incidența politicii industriale a UE.

Lemnul este considerat, de asemenea, o sursă importantă de materii prime pentru bioindustriile emergente.

Strategia Forestieră Națională 2014 - 2023 corespunde principiilor dezvoltării durabile și este menită să asigure reperatele sectorului forestier pentru o perioadă de 10 ani. Un element important al strategiei este corelarea activității sectorului forestier cu politicile din alte domenii cum ar fi agricultura, mediu, turism, educație, energie, ș.a. Obiectivul general al strategiei este asigurarea gestionării durabile a sectorului forestier, în scopul creșterii calității vieții și asigurării necesităților prezente și viitoare ale societății, în context european.

S-au remarcat următoarele tendințe și direcții de acțiune privind gestionarea durabilă a pădurilor:

- identificarea riscurilor naturale, cuantificarea impactului acestora asupra ecosistemelor forestiere și stabilirea măsurilor concrete pentru prevenirea și/sau diminuarea efectelor negative ale riscurilor naturale, asupra acestora;
- elaborarea unui ghid de gestionare durabilă a pădurilor cu valoare ridicată de conservare;
- valorificarea eficientă a masei lemnoase, în condițiile certificării pădurilor administrate, la nivelul posibilității prevăzute în amenajamentele silvice, cu asigurarea unui echilibru permanent, în vederea utilizării lemnului de mici dimensiuni pentru energie regenerabilă;
- identificarea și oficializarea bazelor ecologice ale gestionării durabile a pădurii din fondul forestier proprietate publică a statului;
- asigurarea regenerării naturale, pentru regenerarea arboretelor cu structură normală sau apropiată de cea normală și realizarea acesteia, prin tratamente cât mai intensive;
- asigurarea integrității fondului forestier administrat, cu precădere a celui proprietate publică a statului și creșterea suprafeței acestuia prin acțiuni comune, în sistem integrat pentru prevenirea și combaterea faptelor ilegale, în legătură cu tăierea și sustragerea de arbori din păduri, circulația, depozitarea, prelucrarea primară și comercializarea materialului lemnos, cu participarea tuturor instituțiilor cu responsabilități în domeniu, abilitate în aplicarea legislației silvice.